

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. I.**, zastoupen Mgr. Ondřejem Rejskem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Buzulucká 431, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2007, č. j. OAM-682/LE-05-P13-2006, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 8. 2008, č. j. 32 Az 75/2007 - 78,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu Mgr. Ondřeji Rejskovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2007, č. j. OAM-682/LE-05-P13-2006. Tímto rozhodnutím nebyla žalobci k jeho žádosti udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud dospěl k závěru, že předchozí správní řízení netrpí vytýkanými vadami a že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že si správní orgán před vydáním rozhodnutí opatřil dostatek informací o zemi původu žalobce, které pocházejí z více nezávislých informačních zdrojů, proto je soud považuje za objektivní. V tomto směru nelze žalovanému vytýkat, že některé informace nepoužil (§ 50 odst. 4 správního řádu). Žalovaný konfrontoval zjištěné informace s výpověďmi žalobce, předloženými důkazy se zabýval a tyto vyhodnotil. Své závěry náležitě odůvodnil.

Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že postup kazašských státních orgánů vůči žalobci (vyznavači čistého islámu) nelze s ohledem na intenzitu a charakter považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Jednání žalobce (odmítnutí registrace) pak mohlo podle soudu vyvolat u státních orgánů podezření, že patří k extremistické organizaci Hizb ut-Tahrir. Zájem policejních orgánů tedy mohl vyplývat z bezpečnostních důvodů, neboť aktivity organizací a hnutí, které představují riziko pro bezpečnost jeho obyvatel, monitoruje každý stát, včetně vyspělých demokratických států, Českou republiku nevyjímaje. V této souvislosti odkázal krajský soud na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 12. 2007, čj. 3 Azs 89/2007 - 89, jenž řešil skutkově obdobný případ. Soud proto přisvědčil závěru žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

V řízení rovněž nebylo prokázáno, že by žalobci v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V Kazašské republice v současné době nedochází k mezinárodnímu nebo vnitřnímu ozbrojenému konfliktu a vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž uplatnil důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Dovolávané rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na věc stěžovatele nedopadá a zároveň je třeba jeho závěry přehodnotit nebo alespoň doplnit. Toto rozhodnutí se věnuje otázce registrace náboženských skupin, neřeší však, zda je odkazem na veřejný pořádek a bezpečnost možné odůvodnit i nátlak státních orgánů směřující k tomu, aby žalobce chodil do mešity (a tedy opustil své náboženské přesvědčení). Nevěnuje se ani otázce, zda útoky státních orgánů vůči žalobci nepředstavují zásah do politických práv, konkrétně práva svobodně se shromažďovat a sdružovat. Sdělení žalobce o tom, že nebyl politicky organizován, pak automaticky neodůvodňuje závěr, že nesplňuje podmínky § 12 písm. a) zákona o azylu.

Ze zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2006 vyplývá, že státní orgány zde požadují informace o členech náboženské skupiny, a to o etnické příslušnosti, rodinném stavu, náboženském vyznání, zaměstnání a politické příslušnosti. Svoboda náboženského vyznání není podle stěžovatele zachována, je-li věřící nucen oznámit svou víru úřadům a k tomu uvést podrobnosti o svém soukromém životě. Otázkou, zda uložení takové povinnosti jednotlivci je výrazem porušení lidských práv, se citovaný judikát Nejvyššího správního soudu nezabývá.

Stěžovatel odkázal na čl. 18 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, zakotvující právo na svobodu vyznání, a na zprávu Výboru pro lidská práva Hospodářské a sociální rady OSN z března 2006, podle jejíhož odstavce 240. se toto právo neomezuje na členy registrované náboženské komunity. Podmiňování vyznávání víry registrací je v rozporu s mezinárodními úmluvami o lidských právech, např. Mezinárodním paktem o občanských a lidských právech, jakož i Listinou základních práv a svobod. Je proto třeba přehodnotit citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Tím, že krajský soud neprovedl stěžovatelem navržený důkaz azylovými spisy žalovaného ve věcech, ve kterých žalovaný azyl udělil, zatížil podle stěžovatele řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Vadou řízení je rovněž to, že soud nezhodnotil důkaz provedený zprávou organizace Forum 18 ze dne 9. 4. 2008. Správní spis podle stěžovatele neobsahuje podklady pro závěr, že by žalobce či jeho skupina mohli být nebezpečím pro světové státní zřízení v Kazachstánu.

Z podkladů ve správním spisu nelze podle stěžovatele zjistit, zda mu uvěznění v Kazachstánu skutečně nehrozí. Výše citovaná zpráva Výboru pro lidská práva Hospodářské a sociální rady OSN v odstavci 238. uvádí, že s platností nového zákona je činnost neregistrovaných náboženských skupin považována za trestný čin, který je trestán třemi až šesti měsíci vězení. Správní orgán rovněž neúplně citoval výše uvedenou zprávu Ministerstva zahraničí USA, pokud jde o podmínky emigrace z Kazachstánu. Dostatečnou oporu nemá ani závěr žalovaného, že se žalobce mohl účinně domáhat právní ochrany u orgánů země původu.

Stěžovateli hrozí v Kazachstánu sankce za nevyhovění povinnosti registrace, kterou nemůže splnit z důvodu svého svědomí. Bez ohledu na to, zda jde o hrozící trest vězení či „pouze“ o pokutu, uložení jakéhokoli trestu bude pro něj ponižující, nespravedlivé a tíživé. Stěžovatel je proto toho názoru, že splňuje jak podmínky udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, tak také podmínky udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a tohoto zákona. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti stěžovatele musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Předně tak zkoumal, je-li kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a s. ř. s., tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost oprávněně opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Postavením vyznavačů tzv. čistého islámu v Kazachstánu se již Nejvyšší správní soud dříve meritorně zabýval v rozsudcích ze dne 5. 12. 2007, č. j. 3 Azs 88/2007 - 67; z téhož dne, č. j. 3 Azs 89/2007 - 68; a zejména pak v rozsudku ze dne 21. 5. 2008, č. j. 3 Azs 24/2008 - 73 (všechny dostupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost dle ust. § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 4200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 4800 Kč. Uvedená částka

bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení.
Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 12. února 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu